

Száz év

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ TÖRTÉNETE AZ ÖNÁLLÓSULÁSTÓL NAPJAINKIG

A szlovákiai reformátusok memorandumja a csehországi Római-szentszék előtt.

Élvölke Nr. 1

Mi, a csehországi Római-szentszék a régi magyar államról ide szállt s eddigi egyházi szervezeteiről, intézményeiről, törvénykezésükről s minden másról a mi és anyagi segélyforrásairól elrakított magyar anyanyelvű és református vallási polgárai: új helyeslelkűben is élők s kiválósiukat teljesíteni kötelezünk. Felkérlekedni a csehországi állam törvényes kereteibe s annak belső, munkái, harcai s szabad polgáraiá' lenni. -

Politikával egyháziunk nem foglalkozik. Hivatása az Isten országának építése s ezt a magasztos munkát a vallási, szellemi és gazdasági polgárai által akadályozhatatlanul. Ez országunk és társadalomunkban fennálló sárbau egyháziunk bírálatával számunk Élvölke Nr. megérte lauzgatása. A Római szék, az egyház által bírálatunk és nemzedékek is feljogosítással bevételek e neményeire. A 30 éves háború kezdete, mikor a cseh szabadsága eltiporlatott, a mi nagy fejedelmünk a kalvinista Jekkleu János sietett védelmére magyar hadával. La horvát haros után I. Rákóczy György 1645-ben, a líveri békében csak meg fogadta el a magyarországi felajánlott vallási és lelkiismereti szabadságot ha az a cseh protestáns testvérek számára is biztosítottatik s európai garancia alá helyeslelik. Mikor az 1801-iki bérelelmi rendelet valamennyire meglönyvitette a Római szék korlátozott járulékat: ismét csak magyar kalvinista diákok, a nép nyelvén egy szót

Száz év

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház
története
az önállósulástól napjainkig

Száz év

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház
története
az önállósulástól napjainkig

2023

Kiadja: A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház
Kulturális és Közművelődési Központja

Cím: Száz év
A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház története
az önállósulástól napjainkig

Felelős szerkesztő: Somogyi Alfréd

Szerkesztők: Buza Zsolt, Czinke Zsolt, Lévai Attila, Széles Jákob,
Tömösközi Ferenc, Petheő Attila

Nyomda: Györky Marián, MS PRINT - Alsómihályi

Kiadás éve: 2023.; 1. kiadás

ISBN: 978-80-89964-29-1

*„Emlékezzetek a korábbi napokra,
amelyekben miután megvilágosodtatok,
sok szenvedéssel teljes küzdelmet álltatok ki”
(Zsid 10,32)*

A kötet elkészülését és megjelenését a BETHLEN GÁBOR ALAP és a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Kulturális és Közművelődési Központjának támogatása, valamint a Selye János Egyetem Református Teológiai Kara Történeti Tudományok Tanszékén és a Calvin J. Teológiai Akadémia kötelékében zajló kutatómunka tette lehetővé.

*Isten iránti hálával,
Eleink emléke előtti tisztelgéssel,
Utódaink felőli jó reménységgel...*

© Szerzők

© Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Kulturális és Közművelődési Központja

Tartalom

<i>Somogyi Alfréd</i>	
Az 1918–1923 közötti időszak	11
<i>Somogyi Alfréd</i>	
Az 1923. évi lévai zsinat	27
<i>Somogyi Alfréd</i>	
Az egyház és a csehszlovák állam viszonya a lévai zsinat utáni időszakban	50
<i>Harsányi Béla</i>	
Az 1928. évi pozsonyi zsinat	56
<i>Szamborovszkyné Nagy Ibolya, Radvánszky Ferenc</i>	
Kitekintés Kárpátaljára	71
<i>Somogyi Alfréd, Szamborovszkyné Nagy Ibolya</i>	
A két világháború közötti időszak püspökeiről	78
<i>Petheő Attila, Tömösközi Ferenc</i>	
Az oktatási rendszer a két világháború közötti időszakban	82
<i>Galo Vilmos</i>	
Belmisszió és ébredési mozgalmak az 1918–1945 közötti időszakban	93

<i>Czinke Zsolt</i>	
Egyházi sajtó a két világháború közötti időszakban	107
<i>Somogyi Alfréd</i>	
A Szervező Bizottság időszaka	116
<i>Buza Zsolt, Csoma László</i>	
Az 1951. évi pozsonyi zsinat, az egyház újjászervezése	132
<i>Buza Zsolt</i>	
Varga Imre püspöksége	142
<i>Buza Zsolt</i>	
Horváth Zsigmond püspöksége	154
<i>Buza Zsolt</i>	
Mikó Jenő püspöksége	161
<i>Erdélyi Géza</i>	
Visszaemlékezés az 1996–2009 közötti püspöki időszakra . . .	169
<i>Fazekas László</i>	
Visszaemlékezés a 2009–2020 közötti püspöki időszakra . . .	174
<i>Géresi Róbert</i>	
Egyházunk jelene, 2021-től napjainkig	184
<i>Lévai Attila, Petheő Attila</i>	
Református teológusképzés Felvidéken	194

<i>Lévai Attila, Petheő Attila</i>	
Egyházi közoktatás a rendszerváltástól napjainkig	201
<i>Süll Kinga</i>	
Az egyházzenei élet 1989-től napjainkig	207
<i>Kiss Miklós</i>	
Firesz – Fialat Reformátusok Szövetsége	219
<i>Czinke Tímea</i>	
Fireszke – gyermekmisszió	223
<i>Tóth Zsuzsanna</i>	
Egy lépéssel közelebb – cigánymissziós törekvések 2009-től napjainkig	228
<i>Antala Éva</i>	
Börtönmisszió 1999-től napjainkig	231
<i>Brecko Juraj, Géciová Mária, Széles Jaroslav</i>	
A Re-Mi-Dia megalakulása és szolgálata	234
<i>Fritz Beke Éva</i>	
Az egyház hivatalos lapja a II. világháborútól napjainkig	238
<i>Haris Szilárd, Somogyi Alfréd</i>	
Az egyház diakóniája a rendszerváltástól napjainkig	243
<i>Palcsó Attila</i>	
Egyházunk külkapcsolatai a rendszerváltástól napjainkig . . .	250

Buza Zsolt

Egyházunk és a szlovák állam kapcsolata az oktatáspolitikai területén 264

Somogyi Alfréd

Zárszó 271

A kötet szerzői 273

A kötetben olvasható tanulmányokhoz felhasznált és azokban idézett levéltári dokumentumok, jegyzőkönyvek, könyvek, monográfiák, tanulmányok, cikkek, kéziratok és internetes források jegyzéke 275

Somogyi Alfréd

Az 1918–1923 közötti időszak

Egy elképzelt beszélgetés...

Kopogás hallatszott, majd megnyílt az ajtó és egy fiatalember lépett be a dolgozószobába.

- Áldás, békesség, püspök úr!

- Istennek dicsőség, István fiam. Nyár óta nem is láttalak. Mi jártban vagy erre felé?

- Püspök úr! Félig-meddig hivatalos ügyben jöttem...

- Nocsak! Hát mi újság a minisztériumban? Mit kell az én káplánomnak „hivatalosan” intéznie velem?

- Az egyház ügyéről lenne szó. Pontosabban arról, hogy ideje lenne tisztázni a dolgokat. Senkinek sem jó ez az átmeneti, semmilyen állapot.

- De fiam! Mit tisztázzunk? Még a békeszerződést nem írták alá. Csehszlovákiáról még csak a te minisztériumi főnökeid beszélnek. Én a Tiszáninnyi Református Egyházkerület püspöke vagyok és a hozzám tartozó gyülekezetek egy része, mint ahogy ez a kassai püspöki hivatal is, a csehek által megszállt területen van. De ez még korán sem végleges állapot! Addig nekem nincs mit egyezkednem a megszálló hatalommal, amíg a nagypolitikában ki nem tisztázódnak a dolgok.

- De a lelkészek fizetése, az egyház állami elismerése, egyáltalán az állammal való kapcsolatok...

- Fiam! A békeszerződés aláírásáig nincs kivel, és nincs miről tárgyalnom! Itt van egy ezer éves magyar állam és itt van a mi négyszáz éves magyar református anyaszentegyházunk. Ezeket nem lehet csak úgy, egy tollvonással átírni és félresöpörni!

- Ahogy gondolja, püspök úr! Viszont én mindezek ellenére szeretném világossá tenni, hogy csehszlovák állam kész elfogadni és elismerni a református egyházat, amennyiben...

- Amennyiben?

- Amennyiben a Csehszlovákia területén lévő reformátusok egy külön egyház-szervezetbe tömörülnek és elszakadnak a Magyarországi Református Egyháztól.

- Ez szóba sem jöhet, fiam! Hogyan beszélhetsz arról, hogy szakítsuk ketté az egyházunkat?

- Ez nem egyházszakítás, hanem igazodás a helyzethez. Új időket élünk! Csehszlovákia vállal minden olyan kötelezettséget, amit a Magyar Királyság biztosít.

Somogyi Alfréd, Szamborovszkyné Nagy Ibolya

A két világháború közötti időszak püspökeiről

A Szlovenszkói Tiszáninneri Református Egyházkerület:

Pálóczi Czinke István (Pácin, 1855. november 18. – Budapest, 1942. július 17.)
A Szlovenszkói Tiszáninneri Református Egyházkerület első püspöke, 1921-1929 között. Szülei: Czinke Gábor és Pálóczi Borbála. Tanulmányait szülőfalujában kezdte. 1866-tól Sárospatakon tanult, s 1878-ban itt végezte el a teológiát. Ezután kollégiumi senior volt egy évig, majd Sárospatakon volt segédlelkész és hitoktató. 1882-ben hívták meg Erdőberénybe lelkésznek, majd 1896 tavaszán Rimaszombatba első lelkésznek és egyben gimnáziumi vallástanárnak. A Tiszáninneri egyházkerület 1895-ben aljegyzőnek, 1917-ben főjegyzőnek és zsinati képviselőnek választották meg. 1914 és 1917 között a Gömöri egyházmegye esperese volt. A trianoni országvesztést követően, miután Révész Kálmán Kassáról áttelepült Miskolcra, 1921-ben a Szlovenszkói Tiszáninneri Református Egyházkerület püspökké választották, egyúttal a konventi és zsinati elnöki tisztet is betöltötte.

1915-től a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság választmányi tagja volt. Elismerésre méltó irodalmi munkássága is volt. Írt konfirmációs kiskátét, istentiszteleti rendtartást, hittankönyvet, énekeskönyvet, imádságos könyvet és számos cikket, tanulmányt.

Az államhatalom irredentának bélyegezte és hazug módon azt terjesztette róla, hogy a személye jelenti az akadályt az állam és a református egyház közötti megegyezés útjában. Miután a csehszlovák államhatalom teljesen ellehetetlenítette, 1929-ben lemondott tisztségeiről és rimaszombati lelkészi állásáról is és Budapestre költözött.

Péter Mihály (Deregyő, 1867. május 12. – Rimaszombat, 1932. december 30.)
A Szlovenszkói Tiszáninneri Református Egyházkerület második püspöke, 1929-1932 között. Sárospatakon érettségizett 1886-ban, majd itt és Pápán tanult teológiát. 1890-ben végzett. Szolgálatát káplántanítóként kezdte Nagyráskán, 1893-tól helyettes lelkész Kisazarban, ahol 1895-ben megválasztották. Innen került át – ugyancsak választás révén – Gálszécsre, 1902-ben. 1901-től a Felső-zempléni egyházmegye főjegyzője, 1912-től a Tiszá-

ninneri egyházkerület aljegyzője. A Szlovenszkói Tiszáninneri Református Egyházkerület 1920-ban tanácsbírájává, 1924-ben főjegyzőjévé választotta. Pálóczi Czinke István lemondása és távozása után, 1929. augusztus 27-én püspökké választották. Ekkor Rimaszombatba költözött és vette át a lelkészi állást is. Számos cikket írt vármegyei lapokba, egyházi közlönyökbe. Egyháztörténészként gyülekezetektörténettel és a Lónyiaiak történetével foglalkozott. Jó ismerője volt a magyar-szlovák történelmi kapcsolatoknak, s azon kevés lelkészek közé tartozott, aki beszélt szlovákul is.

Idrányi Barna (Hernádbúd, 1860. július 18. – Gönc, 1933. szeptember 22.)
A Szlovenszkói Tiszáninneri Református Egyházkerület harmadik püspöke, 1933. május 10-től szeptember 22-ig.
Lelkészcsaládban született, m ár nagyapja is lelképásztor volt. Miskolcon tanult, majd Sárospatakon végezte el a teológiát. 1883-ban Kiskinizen, majd Alsóvadászton lett segédlelkész. 1878-ban hívta meg a nagyszalánci gyülekezet. 1892-től egyházmegyei pénztáros, 1904-től egyházmegyei és országos nyugdíjintézeti pénztáros volt. 1917-től zsinati képviselő. 1921-ben ő lett az egyesülő Abaúj-tornai egyházmegye első esperese. Ötvenéves lelképásztori és tizenkét éves esperesi szolgálat után választották őt püspökké, amikor 72 esztendő volt. Látogatóba ment lányáékhoz Göncre, ott érte a halál.
Értékesek nagyszalánci feljegyzései az első világháború eseményeiről. Elődeitől eltérően, ő inkább az egyházi gazdálkodás szakembere volt sok évtizedes tapasztalatokkal a háta mögött.

Dr. Magda Sándor (Iske, 1883. február 11. – Sárospatak, 1962. október 15.)
A Szlovenszkói Tiszáninneri Református Egyházkerület negyedik püspöke, 1933-tól a visszacsatolásig.
A gimnáziumot Nagyenyeden, a teológiát Kolozsvárott és Sárospatakon végezte. Diplomázása után, 1905-től a sárospataki teológia seniora volt. Budapesten bölcsészetet tanult és 1914-ben doktorált. Közben 1906-tól Balogiványiban, 1909-től Csicszerben, majd 1934-től Nagykaposon volt lelkész. 1930-ban lett kerületi főjegyző, majd 1933-ban püspökké választották. Sokáig volt főszerkesztője a Református Egyház és Iskola című hivatalos egyházi lapnak. Az I. bécsi döntés nyomán, az 1938-as visszacsatolás következtében megszűnt az egyházkerület, s vele együtt a tényleges püspöki tisztség is. 1947-ben áttelepült Sárospatakra.

A Szlovenszkói Dunáninneri Református Egyházkerület:

Balogh Elemér (Székesfehérvár, 1866. február 6. – Pozsony, 1938. április 16.)
A Szlovenszkói Dunáninneri Református Egyházkerület első püspöke, 1921-1938 között.

Lelkészcsaládban született, teológiai tanulmányait Budapesten kezdte és Edinburghban végezte, majd hazaérkezése után Budapesten lett segédlelkész. 1895-ben kapott megbízást a pozsonyi gyülekezet megszervezésére. Ő alapította meg a bécsi magyar református gyülekezetet is. Pozsonyban nemcsak megszervezte a gyülekezetet, hanem 1913-ra templomot, parókiát és egyházi bérházat is épített, aminek a bevétele nagyban segítette a gyülekezet életét.

Sokoldalú kutató, „humán polihisztor” volt, szenvedélyes könyvgyűjtő, akinek a nevét Európa neves antikváriumaiban is ismerték. Tudományos munkássága érintette az egyetemes egyháztörténet magyarokra vonatkozó részeit, a nyelvészetet és a régiségtudományt. De kutatta a hugenotta-magyar és a szláv-magyar kapcsolatokat, kölcsönhatásokat is. Foglalkozott a XVI. században Magyarországon járt nyugati tudósok útleírásaival, feldolgozta a Habsburg kor tábori lelkészeinek adatait és írt a waldensek magyarországi hatásáról, de kutatta a horvát reformáció irodalmát és a görögkeleti egyház reformációját is. Kedvenc témaköre a gyászévtized volt. Pozsonyi székhelyű püspökként, számos nem hivatalos tárgyalást folytatott az állam képviselőivel a református lelkészek és tanítók állampolgársági és egyéb ügyei rendezése érdekében. A Dunáninneri egyházkerület megalakítása után, őt választották meg a kerület első püspökévé. Püspöki szolgálata utolsó két évében már sokat betegeskedett. A pozsonyi evangélikus kórházban, 1938 húsvétján érte a halál.

Sörös Béla (Nemespécsely, 1877. március 14. – Losonc, 1939. október 2.)
A Szlovenszkói Dunáninneri Református Egyházkerület második püspöke, 1938-tól a visszacsatolásig.

Lelkészcsaládból származott, iskoláit Veszprémben és Pápán végezte. Teológiát tanult Kolozsvárott, Budapesten és Edinburghban. Hazaérkezése után, Szász Károly püspök káplánja lett Budapesten és ellátta a gyűjtőfogház valamint a Skót Misszió lelkészi teendőit is. Innen hívta őt meg 1905-ben a losonci gyülekezet. Csehszlovákia megalakulása után, ő hozta létre és tartotta fenn 1925-től a református egyház lelkészképző intézetét, a Losonci Theológiai Szemináriumot, ami Csehszlovákia egyetlen magyar

nyelvű főiskolája volt. A belmisszió meghatározó alakja volt. Éveken át folytatott szélmalomharcot a református egyház és a csehszlovák állam közötti kapcsolatok rendezése érdekében. Körömszakadtáig védte a magyar reformátusság nemzeti és felekezeti szabadságjogait, ezért a csehszlovák hatóságok két alkalommal be is börtönözték, s „politikailag veszélyes embernek” tartották. Püspökként, ő vezényelte le az egyházkerület és a teológia megszűnését. Még megélte a második világháború kitörésének hírét, fogadta Losoncon a Lengyelország felől érkező menekülőket. Rövid betegeskedés után hunyt el.

A Kárpátaljai Református Egyházkerület:

Bertók Béla (Munkács, 1873. november 3. – Munkács, 1945. április 27.)
A Kárpátaljai Református Egyházkerület első püspöke 1923-tól a visszacsatolásig.

Iskoláit szülővárosában és Sárospatakon végezte, és itt tanult teológiát is. Budapesten kezdett bölcsészetet tanulni, de anyagi problémák miatt ezt abba kellett hagynia. 1897-től Győrtelkén, majd Biki Ferenc szatmári esperes mellett lett segédlelkész. Ezután Fehérgyarmaton, Zápszonyban és Beregsurányban szolgált lelkészként. 1914-ben került vissza, s ekkor választották meg a Beregi egyházmegye esperesévé is. 1923-ban lett az akkor megalakult Kárpátaljai egyházkerület püspöke. Nyomdát alapított és elindította a Szeretet című lapot és a Szeretet naptárt. Részt vállalt az egyház saját lelkészképző intézetének előkészítésében is. Belmissziós elköteleződése nyomán, létrejött Munkácson a Református Otthon és Szeretet Árvaház. 1941-ben kérte nyugdíjazását és teljesen visszavonultan élt haláláig.

akkor a népek: Hatalmas dolgot tett ezekkel az ÚR! Hatalmas dolgot tett velünk az ÚR, ezért örvendezünk. Fordítsd jóra sorsunkat, URam, a délvidéki kiszáradt patakmedrekhez hasonlóan! Akik könnyezve vetettek, ujjongva fognak majd aratni. Aki sírva indul, mikor vetőmagját viszi, ujjongva érkezik, mikor kévéit hozza” (Zsolt 126.). Úgy legyen! Ámen.

A kötet szerzői

ThDr. **Antala Éva**, nagyölvedi református lelkipásztor, Szlovákiai Református Keresztyén Egyház börtönmissziójának vezetője.

Mgr. et Mgr. **Buza Zsolt**, PhD, pozsonyi református lelkipásztor, pedagógus, egyháztörténész.

Mgr. **Brecko Juraj**, tussai református lelkész, az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperese.

Mgr. **Csoma László**, deregnyői református lelkipásztor, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház korábbi püspökhelyettese, a Szlovákiai Magyar Református Lelkészegyesület elnöke.

Mgr. et Mgr. **Czinke Tímea**, PhD, bátorkeszi református lelkipásztor, pedagógus, a Fial Reformátusok Szövetsége Országos Vezetőségének korábbi tagja.

Mgr. **Czinke Zsolt**, PhD, bátorkeszi református lelkipásztor, a Calvin J. Teológiai Akadémia titkára, a CJTA Könyvtárának főkönyvtárosa, a Fial Reformátusok Szövetsége Országos Vezetőségének korábbi tagja.

ThDr. **Erdélyi Géza**, nyugalmazott református lelkipásztor, emeritus püspök, a Szlovákiai Református Keresztyén egyház korábbi püspöke, a Calvin J. Teológiai Akadémia egykori tanszékvezető tanára.

Mgr. **Fazekas László**, komáromi református lelkipásztor, emeritus püspök, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház korábbi püspöke, a Calvin J. Teológiai Akadémia Igazgatótanácsának tagja.

Mgr. **Fritz Beke Éva**, PhD, a Kálvinista Szemle munkatársa, a Kalvínske hlasy szerkesztője.

Galo Vilmos, PhD, történész, a komáromi Duna Menti Múzeum munkatársa.

Mgr. **Géciová Mária**, pedagógus, lévita, a Re-Mi-Dia igazgatója.

Mgr. **Géresi Róbert**, abaújszina református lelkipásztor, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház hivatalban lévő püspöke, a Calvin J. Teológiai Akadémia Igazgatótanácsának tagja, a Fial Reformátusok Szövetségének korábbi elnöke.

Mgr. **Haris Szilárd**, PhD, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Diakóniai Központjának lelkésze.

Harsányi Béla, református lelkipásztor.

Mgr. **Kiss Miklós**, örösi református lelkipásztor, a Fiala Reformátusok Szövetségének elnöke.

Doc. ThDr. **Lévai Attila**, PhD, csicsói és kolozsnémai református lelkipásztor, a Calvin J. Teológiai Akadémia igazgatója, a Selye János Egyetem Református Teológiai Kara Történeti Tudományok Tanszékének docense, a kar korábbi dékánja, jelenleg dékánhelyettese.

Mgr. **Palcsó Attila**, PhD, hetényi református lelkipásztor, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház külügyi tanácsosa.

PaedDr. **Petheő Attila**, PhD, történész, a Selye János Egyetem Református Teológiai Kara Történeti Tudományok Tanszékének tudományos munkatársa.

Radvánszky Ferenc, kárpátaljai református lelkipásztor, a kárpátaljai Narancsik Imre Kutatói Műhely lelkészi referense

Doc. ThDr. **Somogyi Alfréd**, PhD, apácazakállasi református lelkipásztor, a Calvin J. Teológiai Akadémia Igazgatótanácsának tagja, a Selye János Egyetem Református Teológiai Kara Történeti Tudományok Tanszékének docense, a kar jelenlegi dékánja.

Mgr. **Süll Kinga**, PhD, református lelkész, egyházzeneész, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Egyházzenei Osztályának vezetője, a Selye János Egyetem Református Teológiai Kara Rendszeres- és Gyakorlati Teológia Tanszékének adjunktusa.

Szamborovszkyné Nagy Ibolya, PhD, történész, a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola docense, a kárpátaljai Narancsik Imre Kutatói Műhely alapító társelnöke.

Mgr. **Széles Jaroslav**, a kassai szlovák református gyülekezet lelkipásztora.

Mgr. **Tóth Zsuzsanna**, PhD, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Cigánymissziójának vezetője.

Mgr. **Tömösközi Ferenc**, PhD, történész, a Selye János Egyetem Református Teológiai Kara Történeti Tudományok Tanszékének adjunktusa.

A kötetben olvasható tanulmányokhoz felhasznált és azokban idézett levéltári dokumentumok, jegyzőkönyvek, könyvek, monográfiák, tanulmányok, cikkek, kéziratok és internetes források jegyzéke

Levéltári dokumentumok, jegyzőkönyvek:

- A Barsi egyházmegye 1920. június 1-én, Léván megtartott közgyűlése jegyzőkönyve.
- A Barsi Református Egyházmegye 1940. évi közgyűlési és bírósági jegyzőkönyvei. Összeállította Papp József, egyházmegyei lelkészi főjegyző. Léva, 1940.
- A Beregszászi M. Kir. Állami Főgimnázium XV-ik évi értesítője 1904/1905. Beregszász: „Haladás” Könyvnyomda, 1905.
- A Dunántúli Református Egyházkerület 1917. április 30. napján Pápa városában tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyve. Kiadta: Dr. Antal Géza, egyházker. e. főjegyző. Pápa: 1917.
- A Dunántúli Református Egyházkerület 1931. évi szeptember hó 6-8. napján Pápa városában tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyve. Kiadta Medgyasszay Vince, egyházkerületi e. főjegyző. Pápa: 1931
- A Dunántúli Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményei Levéltárának (Pápa) anyaga, fondszám: I.2. – Felvidéki Ref. Egyház iratai.
- A Komáromi Ref. Egyházmegye 1920. október 26-án megtartott közgyűlésének jegyzőkönyve.
- A Magyarországi Reformált Egyház Egyetemes Konventjének Jegyzőkönyve 1941. 1941. május 6-8.
- A Magyarországi Református Egyház Zsinati Levéltárának (Budapest) anyaga, fondszám 2f/170 és 2f/169 karton.
- A Szlovákiai Ref. Ker. Egyház Zsinati Tanácsának Jegyzőkönyve, mely készült 1967. július 3-án Rimaszombatban, a helyi gyülekezet imatermében, délután 15,30 órai kezdettel megtartott ülésen. In: 1C1 doboz, Spisový obal V., A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Elnökségének Levéltára, Komárom.